

сільськогосподарських угіддях України. Збалансоване природокористування. 2016. № 3. С. 180-187.

2. Добряк Д.С. Проблеми сучасного землеустрою в Україні. Землевпорядний вісник. 2012. № 1. С. 30-35.

3. Третяк А.М., Третяк В.М., Грінь Д.С. Землеустрій в Україні: впорядкування землеволодінь і землекористувань та організація території сільськогосподарських підприємств: монографія. Херсон: 2016. 200 с.

Марина ЛЮБЧЕНКО, студентка 3 курсу спеціальності 193
«Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник : Заставна Наталія Феліксівна,
викладач комісії фахових землевпорядних дисциплін
Кам'янець-Подільського фахового коледжу, індустрії,
Бізнесу та інформаційних технологій,
м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА. ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.

Земельні ресурси є невід'ємною частиною багатства народу. Саме земля, впродовж багатьох століть залишалася головним ресурсом держави, джерелом добробуту і процвітання. Інтенсивні темпи росту населення та викликана ними необхідність інтенсифікації сільськогосподарського виробництва потребують збільшення площі орних земель. Масштабне освоєння земельних територій, окрім позитивних наслідків, призводить до деградації земельних ресурсів. З кожним роком проблема деградації земельних ресурсів в Україні стає дедалі актуальнішою. Деградація земель означає зниження чи втрату біологічної та економічної продуктивності й складної структури ґрунтів орних земель, погіршення їхнього стану, складу, корисних властивостей і функцій та інших органічно пов'язаних із землею природних компонентів. У свою чергу, до деградованих земель належать:

а) земельні ділянки, поверхня яких порушена внаслідок розвитку ерозійних процесів, зсувів, карстоутворення, повеней, добування корисних копалин ;

б) земельні ділянки з еродованими, перезволоженими, з підвищеною кислотністю або засоленістю, забрудненими хімічними речовинами ґрунтами.

У світлі набагато більшого усвідомлення загроз, що ставляться перед нами з боку зміни клімату, вичерпання природних ресурсів та втрати біорізноманіття, питання екологічної безпеки стає дедалі актуальнішим. Подолання цих викликів вимагає комплексного підходу, що ґрунтується на збалансованому природокористуванні.

Початок 21 століття приніс з собою загострення проблем екології та природоохоронних питань. Руйнівна діяльність людини на природне середовище виявила свої наслідки у вигляді змін клімату, забруднення водойм та повітря, знищення лісів і втрати біорізноманіття. Ці виклики ставлять під загрозу як екологічну безпеку нашого планетарного дому, так і добробут майбутніх поколінь.

Ключовим аспектом забезпечення екологічної безпеки є розумне та збалансоване природокористування. Це означає врахування потреб сучасного суспільства у ресурсах та послугах, які надає нам природа, при одночасному збереженні екосистем та забезпеченні їхнього функціонування для майбутніх поколінь.

Інтегрований Підхід: Забезпечення взаємозв'язку між економічними, соціальними та екологічними аспектами розвитку, щоб досягти гармонії між потребами суспільства та збереженням природних ресурсів.

Збереження Біорізноманіття: Захист та відновлення різноманітності живих організмів та їхніх середовищ існування, які є основою для стійкості екосистем та забезпечення їхньої продуктивності.

Ефективне Використання Ресурсів: Зменшення відходів та оптимізація використання природних ресурсів за допомогою новітніх технологій та економічних механізмів.

Соціальна Відповідальність: Залучення громадськості та зацікавлених сторін до процесу прийняття рішень щодо природокористування та сприяння формуванню сталої екологічної культури.

Збалансоване природокористування є важливим фундаментом для забезпечення екологічної безпеки нашої планети. Шляхом гармонізації інтересів суспільства, економіки та природи ми можемо забезпечити стійкий розвиток, який враховує потреби сучасних та майбутніх поколінь. Спільні зусилля у цьому напрямку є важливим кроком на шляху до створення кращого та більш безпечного світу для всіх живих істот.

Забезпечення екологічної безпеки вимагає пошуку інноваційних рішень. В сучасному світі велике значення має розвиток технологій, спрямованих на зменшення викидів та ефективне використання ресурсів. Наприклад, впровадження відновлюваних джерел енергії, використання технологій зеленого будівництва, а також впровадження сучасних методів водоочищення можуть значно покращити стан навколишнього середовища та зменшити негативний вплив на природу.

Ще одним важливим аспектом є освіта та просвіта населення щодо екологічних проблем та необхідності збереження природи. Свідоме споживання, відповідальне відношення до відходів та участь у природоохоронних ініціативах можуть суттєво вплинути на зменшення негативного впливу на довкілля.

Проблеми збереження навколишнього середовища не зупиняються на національних кордонах. Міжнародне співробітництво та обмін досвідом є ключовими в управлінні природними ресурсами та здійсненні спільних заходів з охорони природи та збереження біорізноманіття.

Збалансоване природокористування є важливою складовою стратегії забезпечення екологічної безпеки та сталого розвитку. Шляхом поєднання наукових досліджень, інноваційних технологій, освіти та міжнародного співробітництва ми можемо створити світ, де люди і природа існують у

гармонії, забезпечуючи добробут сьогодення без шкоди для майбутніх поколінь.

Екологічна безпека у природокористуванні – це процес управління загрозами та небезпеками, внаслідок чого забезпечується мінімальний несприятливий вплив природних явищ та технологічних процесів на життя та здоров'я людей. Безпека в природокористуванні розглядається в межах усіх форм галузевого природокористування та в області прямого і опосередкованого впливу на людину [1]. Створення системи екобезпеки поряд із вдосконаленням соціально-економічної системи безпеки є новим елементом національної безпеки. Підґрунтям для цього повинні стати низка механізмів, а саме: організаційно-правовий, соціально-політичний і господарський механізми управління природокористуванням, котрі базуються на результатах математичного моделювання, а також прогнозування, сучасних інформаційних технологіях і протидії антропогенній та природній деструкції біосфери.

Основними напрямками забезпечення національної безпеки в екологічній сфері відповідно до Закону України "Про основи національної безпеки України" є: здійснення комплексу заходів, які 272 гарантують екологічну безпеку ядерних об'єктів і надійний радіаційний захист населення та довкілля; впровадження у виробництво сучасних, екологічно безпечних, ресурсо- та енергозберігаючих технологій, підвищення ефективності використання природних ресурсів, розвиток технологій переробки та утилізації відходів; поліпшення екологічного стану річок України та якості питної води; запобігання забрудненню Чорного та Азовського морів і поліпшення їх екологічного стану; стабілізація та покращення екологічного стану в містах і промислових центрах; недопущення неконтрольованого ввезення в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин і матеріалів, збудників хвороб, небезпечних для людей, тварин, рослин, організмів. На екологічну та економічну ефективність землекористування впливають такі фактори: стан земельних ресурсів; співвідношення ґрунтопокращуючих і ґрунтовиснажуючих культур у сівоzmінах; виконання протиерозійних заходів з використанням

інтенсивних технологій; родючість ґрунтів [2]. Раціональну систему землеробства варто розглядати як компроміс між екологічною безпекою та економічною доцільністю. В такому випадку її побудова перетворюється в еколого-економічне завдання. Таким чином для попередження ерозії та деградації ґрунтів необхідно запроваджувати еколого-економічне землекористування. Фундаментом для цього є екологічна система землеробства, базовими положеннями якої є: оптимальне співвідношення різних угідь та категорій земель; диференційоване зменшення розораності земель на базі ерозійно-гідрологічного районування територій; диференційоване використання ґрунтів в залежності від рельєфу і екологічних умов; пріоритетність природоохоронних завдань та оптимального їх поєднання із виробничими; максимальне збереження природних осередків рослин і тварин всередині агроландшафту [3].

Список використаної літератури

1. Дзядикевич Ю. В. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія / Ю. В. Дзядикевич та ін. – Тернопіль: Астон, 2016.–392 с.
2. Гевко Р. Б. Екологічні аспекти сільськогосподарського виробництва / Р. Б. Гевко, Ю. В. Дзядикевич, Н. Ю. Малевич // Сталий розвиток економіки. – 2017. – № 2. – С. 156 – 162.
3. Брошак І. С. Моніторинг ґрунтів, шляхи покращення родючості та екологічної безпеки земель тернопільської області / І. С. Брошак, Р. Б. Гевко, С. С. Никеруй, А. О. Вітровий та ін. Тернопіль, Економічна думка, 2013. – 160 с.
4. Добсон, А. (2003). "Громадянство та Середовище." Видавництво Оксфордського університету.
5. Оцінка Екосистем Тисячоліття (2005). "Екосистеми та Людське Благополуччя: Синтез." Видавництво Island Press.
6. Спеш, С. Л. (2015). "Знищення Біорізноманіття: Економіка Компенсацій." Збереження Біорізноманіття, 192, 541-551.

7. Леле, С., Спрінгейт-Багінськи, О., Лакервелд, Р., Деб, Д., Даш, П., & Атела, Дж. (2013). "Екосистемні Послуги: Походження, Внесок, Пастки та Альтернативи." *Збереження та Суспільство*, 11(4), 343-358.
8. Адгер, У. Н., Джордан, А., & Вітмарш, Л. (Ред.). (2009). "Управління Цілісністю." Видавництво Кембриджського університету.
9. Беркс, Ф. (2012). "Священна Екологія." Видавництво Routledge.

Анна МІЗЕРІЙ, аспірантка 2-го року навчання спеціальності 201

«Агрономія»,

Науковий керівник: **ТКАЧУК Олександр Петрович**, доктор
сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології та
навколишнього середовища.

Заклад вищої освіти «Вінницький національний аграрний університет»,
м. Вінниця

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ І РОЗВИТКУ ІНТЕНСИВНОГО ЯБЛУНЕВОГО САДУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ БІОПРЕПАРАТІВ.

Постановка проблеми. Сучасні стратегії захисту яблуневого саду інтенсивного типу мають ґрунтуватися на максимальній екологізації системи захисту саду, регулюванні чисельності шкідливих організмів з використанням їхніх природних антагоністів, біологічно активних і біологічних засобів. Це дозволяє стабілізувати екологічну рівновагу в садовому агробіоценозі та оптимізувати об'єми застосування хімічних засобів [1].

Україна має сприятливе середовище для успішного органічного виробництва, але через низьку обізнаність вітчизняних виробників та інвесторів щодо вирощування та перспектив органічної продукції фермери недостатньо розвивають цю територію [2].

Метою є дослідження особливостей росту і розвитку інтенсивного яблуневого саду при використанні біопрепаратів